

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יוסף טייב

פ/25/3144

הצעת חוק לתיקון פקודת הסמים המסוכנים (שידול לייבוא או ייצוא חומר הנחשב לסם בחוץ לארץ), התשפ"ג-2023

הוספת סעיף 15א 1. בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973¹, אחרי סעיף 15 יבוא :

"שידול לייבוא או 15א. לא ישדל אדם באמצעות כסף, שווה כסף או טובת ייצוא חומר הנחשב לסם במדינה אחרת לייבוא ממדינה אחרת או לייצא אל מדינה אחרת חומר שיבואו או יצואו הוא עבירת סמים לפי דיני אותה מדינה ובלבד שדינה מאסר שלוש שנים או עונש חמור מזה."

דברי הסבר

הצעת חוק זו נועדה לשנות את המצב החוקי הקיים, לפיו במקרה בו אדם משדל אדם אחר לייצא חומר הנחשב לסם במדינה אליה החומר מיוצא, או לייבא חומר הנחשב לסם במדינה ממנה החומר מיובא, אינו עובר על החוק על אף הניצול והסיכונים הגלומים בתופעה. ייבוא או ייצוא של חומר אסור למדינה או ממדינה בה החומר נחשב לסם, מביא צעירים רבים לסיכון משמעותי של מאסר ממושך במדינה זרה. לדוגמה, לפי דו"ח של משרד החוץ, כ-60 ישראלים נעצרו מאז נובמבר 2018 בשל ניסיונות של ייצוא או ייבוא של גת. גת הוא חומר הנחשב חוקי בישראל אך במדינות אירופה הוא נחשב לסם. לפיכך, ישנם אזרחים רבים הנשפטים לתקופות מאסר ממושכות במדינות זרות בשל ייבוא גת.

קיימת כיום תופעה של מפעילים ישראלים אשר משדלים צעירים מאוכלוסיות מוחלשות לייצא או לייבא חומרים כאמור תמורת טובות הנאה בדמות טיסה חינם וסכום כספי סמלי. אותם צעירים מסכימים לסיכון בלתי סביר והרבה פעמים מוצאים עצמם כלואים במדינה זרה, חסרי אוניס ללא כל עזרה מאותם מפעילים – תלויים המון פעמים במשרד החוץ אשר מוגבל ביכולתו להביא לשחרור העצורים. אותם אזרחים מנוצלים מגיעים מאוכלוסיות מוחלשות, כגון : קטינים החוסים במעונות נוער, חרדים, יוצאי אתיופיה ועוד.

במטרה לבלום את התופעה, יש לתת מענה בחקיקה ולקבוע כי מפעילים המשדלים אזרחים לייצא או לייבא חומרים כאמור יואשמו במסגרת הליך פלילי ויהיו חשופים לעונש הקבוע בפרק ג' לפקודה. כאמור, כיום אותם מפעילים אינם נחשבים לעבריינים על אף שהם מנצלים באופן חמור אזרחים רבים אשר לא מודעים לסכנות הגלומות בהברחת החומרים. הגדרת השידול כמעשה פלילי, תוביל להרתעה בקרב אותם מפעילים ובכך תוביל לצמצום התופעה המתמשכת של ניצול צעירים מאוכלוסיות מוחלשות.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברי הכנסת משה ארבל וקבוצת חברי הכנסת (פ/98/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת משה ארבל (פ/1020/25). הצעת החוק זהה לפ/1020/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

